

Atlas van winter- en trekvogels, een nieuw SOVON-project!

Kunt u vertellen wanneer de meeste Kemphanen door Nederland trekken, of waar buiten de broedtijd ook Rietgorzen zitten, of waar Vuurgoudhaantjes overwinteren en wanneer deze de broedgebieden weer opzoeken? Dit zijn zomaar enkele vragen, waar u, die in vogels geïnteresseerd bent, er vele aan kunt toevoegen, maar waarop wij geen van allen direct een volledig antwoord kunnen geven. Toch zou kennis hierover niet alleen maar belangrijk zijn, omdat ze ons meer over de vogels zelf kan leren, maar tevens omdat deze gegevens gebruikt kunnen worden bij natuur- en milieubeheer. Vooral die gebieden, die buiten de broedtijd rijk aan vogels of bepaalde soorten vogels zijn.

Met dit in het hoofd heeft het SOVON-bestuur besloten om een atlas-project voor winter- en trekvogels op te zetten, dat in oktober '78 van start zal gaan en dat vijf jaar gaat duren (zie ook het Vogeljaar, 26, 124 - 127). Het zeer succesvol verlopen atlasproject voor broedvogels van de afgelopen jaren, vormde een belangrijke reden om voort te gaan op de ingeslagen weg van eenvoudig opgezet onderzoek, waaraan iedereen, die maar iets van vogels weet kan meewerken.

Hoewel in West-Nederland, via project Avifauna-West-Nederland slechts indirect aan de SOVON broedvogelatlas werd meegewerkt, zal door de publikaties toch wel bekend zijn dat SOVON de gegevens per 5 x 5 km² blokken verzamelde. Bij het nieuwe project zal dit eveneens het geval zijn. Verder is de opzet van dit winter- en trekvogelonderzoek nog eenvoudiger dan het voorafgaande. Deze keer behoeft alleen maar te worden bepaald of een vogelsoort in het blok aanwezig is of niet, hetgeen dan per maand op een waarnemingskaart wordt aangegeven. Elk blok moet op deze manier gedurende één jaar onderzocht worden; dus ook in de broedtijd, omdat als de ene soort broedt, andere vogels nog of alweer aan het trekken zijn. Daar het van belang is onderscheid te maken tussen soorten die echt van het gebied gebruik maken, bijv. fourageren of slapen en vogels die alleen maar overtrekken, zoals ganzen, zijn hiervoor op de waarnemingskaart 2 kolommen ingeruimd. Op deze simpele wijze, waarbij de Koolmees bij de pindaslinger op uw balkon drie hoog achter net zo goed een stip op de te publiceren kaart geeft als de Roerdomp, die diep in een rietmoeras wordt opgestoten, is het voor iedereen mogelijk om mee te werken. Als het voor u alleen, of samen met enkele anderen, niet mogelijk is om gedurende een jaar een blok regelmatig te bezoeken, bijv. door het maken van enkele fietstochten, waarbij alle terreintypen aangedaan worden, dan is het toch voor u mogelijk een bijdrage te leveren door de incidentele waarnemingen, die u waar dan ook doet, per atlasvak te noteren en in te zenden. Voor de tellers onder ons is er op de waarnemingskaart ook een kolom waar ze hun aantallen per maand of per dag kwijt kunnen.

Als u aan dit project wilt meewerken neem dan contact met mij op, indien u een bepaald blok (zie kaartje) een jaar kan onderzoeken, geef dan ook deze voorkeur door, zodat hiermee rekening gehouden kan worden bij de indeling. T.z.t. ontvangt u dan nadere informatie, zoals kaarten en een uitvoerige handleiding.

Distriktscoördinator SOVON: Joop B. Buker
W. Mollhof 9

1065 AH Amsterdam
tel. 020 - 152766.

september 1978, JBB/MS

